

УДК 343.163:343.132(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2023.21.24>

**Іллящук Д.Г.**

*здобувач Приватного вищого навчального закладу  
«Міжнародний університет бізнесу і права»*

**Бруско К.М.**

*кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії  
з проблемних питань правоохоронної діяльності  
Криворізького навчально-наукового інституту  
Донецького державного університету внутрішніх справ,*

## РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ОСОБИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Євроінтеграційний курс України зумовив впровадження дієвих реформ, імплементацію міжнародних стандартів, необхідність повноцінної та дієвої трансформації системи кримінальної юстиції, в контексті правових й організаційних засад. У такому реформуванні окремою складовою є й кримінальне процесуальне законодавство, яке ґрунтується на міжнародних стандартах прав людини. Тому, оновлення кримінальної процесуальної парадигми кримінального провадження та її праксеологічне впровадження, пов'язане із прийняттям чинного нині Кримінального процесуального кодексу (КПК) України у 2012 році [1] та Закону України «Про прокуратуру» у 2014 році [2].

На сучасному етапі розвитку кримінального процесуального законодавства можна з упевненістю наголосити на відповідності правового статусу прокуратури України міжнародним стандартам та європейським рекомендаціям в частині здійснення таким суб'єктом сторони обвинувачення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва (ч. 2 ст. 36 КПК України) [1].

Однак, запровадження прогресивної моделі кримінального судочинства не характеризується стабільністю та єдністю підхо-

дів в частині забезпечення прав учасників кримінального провадження. Однією із причин тому є недосконалість та нестабільність правового регулювання кримінальної процесуальної діяльності, яке постійно зазнає змін і доповнень, а новелізація й вдосконалення правового регулювання кримінальної процесуальної діяльності прокурора не завжди є обґрунтованою і такою, що спрямована на вирішення завдань кримінального судочинства, що підтверджується такими статистичними даними: у 2023 р. із 7884 звернень, що надійшли до Уповноваженого з прав людини в частині порушення прав і свобод людини у ході досудового розслідування, 954 – скарги на порушення права на захист, 512 – на дії, бездіяльність слідчого, прокурора, 412 – скарги на незаконне затримання, 254 – необґрунтоване пред'явлення підозри тощо [3]. Тому й не дивно, що рівень довіри до органів прокуратури складає всього 59,3 % [4].

Особливо гостро проблематика діяльності суб'єктів кримінального провадження постає в умовах сучасних викликів, а такі тенденції негативно позначаються на ефективності та дієвості кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні, захисті особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охороні

прав, свобод та законних інтересів учасників, забезпеченні верховенства права і законності у кримінальному провадженні, а враховуючи його визначальне значення для формування та підтримання майбутнього публічного обвинувачення в суді, то й на ефективності всієї його діяльності в кримінальному процесі й можливості здійснення правосуддя.

Негласні слідчі (розшукові) дії (НСРД) – це різновид СРД, відомості про факт і методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених КПК України [1]. Їх негласність означає неочевидність, таємничість СРД, що проводяться, від осіб, які в них не беруть участь, у тому числі й від співробітників слідчих і оперативних підрозділів, але передусім від «об’єктів», відносно яких вони проводяться [5].

У науковому визначенні, НСРД – заходи, що складаються з сукупності пошуково-розшукових, пізнавальних, та посвідчувальних прийомів, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, проводяться уповноваженим кримінальним процесуальним законом суб’єктом з метою виявлення й закріплення фактичних даних та їх джерел для отримання доказів у кримінальному провадженні (Д. Б. Сергєєва) [6, с. 62]; НСРД – це різновид СРД, які проводяться слідчим по кримінальному провадженню, або за його дорученням – уповноваженими оперативними підрозділами, та спрямовані на отримання або перевірку доказів у конкретному кримінальному провадженні і здійснюються у разі, якщо відомості про злочин і особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб; відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених КПК України (О. В. Ігнатюк) [7]; НСРД – дії суб’єктів досудового розслідування на визначених законом підставах із застосуванням спеціальних засобів та методів, відомості про які становлять державну таємницю, що полягають у негласному спостереженні та (або) контролі за діями й поведінкою окремих осіб, річчю

або місцем, здобутті зразків для порівняльного дослідження з метою отримання (збирання) доказів або перевірки вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, встановлення місцезнаходження осіб, котрі переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді чи суду та оголошені в розшук; Такі дії є невід’ємною складовою системи слідчих дій, проведення яких спрямовується на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні (ч. 1 ст. 223 КПК України), встановлення місцезнаходження осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді и суду та оголошені в розшук. Найбільш суттєвою ознакою НСРД потрібно вважати те, що вони здійснюються в негласній формі; під час їх провадження можуть використовуватись спеціальні технічні засоби та відносини конфіденційного співробітництва [8, с. 69]. З такою позицією вченого варто погодитися.

З прийняттям КПК України, науковці намагалися дослідити підстави проведення НСРД через призму оперативно-розшукового законодавства та виходячи з практики їх проведення. С. І. Ніколаюк виокремлює дві групи підстав проведення НСРД – формальні та документальні. Так, до формальних науковець відносить наявність інформації про злочини, що готуються або вчинені нестановленими особами; осіб, які готують або вчинили злочини; – осіб, які переховуються від органів досудового розслідування або ухиляються від відбування покарання, до документальних – наявність заяви чи повідомлення, зареєстрованого в установленому законом порядку; наявність запису у ЄРДР; наявність факту фіксації у ЄРДР дати внесення інформації та присвоєння номера кримінального провадження; повідомлення прокурора слідчим у письмовій формі про початок розслідування, підставу початку розслідування [9, с. 6-9, 11–12]. Такої ж думки притримується й Л. І. Аркуша [10, с. 142]. Усі інші формальні підстави для здійснення

оперативно-розшукових заходів, визначені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» [11] не відповідають вимогам КПК України, тому за їх наявності проведення НСРД забороняється.

Наявність низки, як загальних, так і спеціальних проблемних питань, пов'язаних із неналежним правовим регулюванням інституту НСРД негативно позначається на дієвості кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні, ефективності використання результатів НСРД у кримінальному провадженні, а також на формуванні однозначної слідчо-прокурорської практики. Очевидно, що впровадження положень стосовно проведення «таємних слідчих дій» до постановлення ухвали суду у вітчизняне законодавство надало прогалин і колізій у забезпеченні оперативності проведення НСРД, їх результативність, а найголовніше – звело до максимуму порушення прав та свобод громадян. Тому, у цьому аспекті правове забезпечення та процесуальний порядок здійснення прокурорської діяльності відіграють важливу роль у дотриманні конституційних положень щодо захисту прав особи у кримінальному судочинстві.

У КПК України закріплено конституційні норми захисту прав громадян, що, своєю чергою, створює умови для уникнення порушень прав і свобод особи, закріплених міжнародними актами. Так, право на «приватність» є комплексним правом особи, яке означає територіальну, комунікаційну, інформаційну, фізичну «приватність». Кримінальним процесуальним законом регламентовано підстави та порядок втручання у приватне спілкування, встановлено загальні засади провадження НСРД, пов'язаних із обмеженням права особи на «приватність», зокрема з метою правильного тлумачення зазначених вище норм КПК України, в положеннях якого закріплено визначення приватного спілкування та негласних слідчих (розшукових) дій, що є різновидами втручання в нього [12, с. 16]. Поряд з цим, детальна правова регламентація кожної

з визначених законом НСРД, регламентація здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням, забезпечення повноцінного судового контролю за організацією інтрузивних дій, процесуальні гарантії ознайомлення зацікавлених сторін з результатами їх провадження є беззаперечними аргументами на користь того, що НСРД не можуть бути інструментом безпідставного кримінального переслідування. Слід зазначити, що норми кримінального процесуального закону, які регламентують порядок втручання у приватне спілкування на підставі ухвали слідчого судді, ґрунтуються на високих морально-етичних принципах, оскільки містять заборону на втручання у приватне спілкування захисника, священнослужителя з підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, виправданим [12, с. 16; 13, с. 77].

Вивчення матеріалів кримінальних проваджень та опитування прокурорів в частині забезпечення прав особи при проведенні НСРД підтвердило наявність практичних проблем, а саме:

недостатність обґрунтування прокурором необхідності (підстав) проведення НСРД (ст. 246 КПК України) (37 %). Діяльність органів прокуратури спрямована на всебічне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має своїм завданням захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод людини та громадянина тощо. Прокурор в сучасних умовах є гарантом дотримання прав та свобод особи, а разом зі слідчим, який здійснює досудове розслідування, також є найбільш обізнаними в матеріалах кримінального провадження, і як ніхто інший можуть дати оцінку можливості повідомлення осіб щодо проведення відносно них НСРД аби не поставити під загрозу головну мету своєї діяльності – проведення досудового розслідування. У цьому значенні основними критеріями оцінки ефективності прокурор-

ської роботи за додержанням законів при проведенні «негласної діяльності» є: додержання прав людини і громадянина, у тому числі щодо недоторканості особистого життя, житла і таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, невідкладного вжиття заходів до поновлення порушених прав та притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності. У той же час, як вірно відмічає Н. Стефанів, право на конфіденційність листування та телефонних розмов не є абсолютним. Зокрема, Європейський суд з прав людини у своєму рішенні по справі «Клас та інші проти Федеративної Республіки Німеччини» наголошував, що існування законодавства, яке дає повноваження на здійснення спостереження за листуванням, поштовими відправленнями і телефонними розмовами, є у виняткових випадках необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки та/або для запобігання безладдю або вчиненню злочинів. При цьому, в правовій системі держави повинні існувати адекватні та ефективні гарантії уникнення зловживань з боку органів державної влади, уповноважених на здійснення такого спостереження [14, с. 33], зокрема у КПК України наявна чітка система гарантій забезпечення прав громадян, а саме НСРД можуть проводитись лише в рамках кримінальних проваджень, розпочатих за ознаками тяжких чи особливо тяжких злочинів, за виключенням двох видів НСРД, які можуть проводитись незалежно від тяжкості злочину (зняття інформації з електронних інформаційних систем або її частини, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем чи не пов'язаний із подоланням системи логічного захисту (ч. 2 ст. 264 КПК України), установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК України). Проведення НСРД щодо тяжких та особливо тяжких злочинів, а в окремих випадках злочинів незалежно від тяжкості є ще однією гарантією забезпечення прав громадян, хоча й це не виключає зловживань.

Отже, прокурорський нагляд у формі процесуального керівництва при проведенні НСРД полягає у: перевірці підстав проведення НСРД; перевірці неможливості отримання відомостей в інший спосіб; забороні проведення дій, пов'язаних із обмеженням конституційних прав і свобод, у зв'язку з відсутністю підстав їх здійснення; ознайомленні з матеріалами кримінального провадження, по якому ініціюється питання про проведення НСРД; визначенні підстав використання здобутих результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні;

порушення процесуального порядку й недотримання вимог передбачених ч. 2 ст. 248 КПК України під час складання, розгляду та подання клопотань про надання дозволу на проведення НСРД до слідчого судді (33 %). У практичній діяльності прокурору доводиться приймати рішення, чи можливо зібрати докази завдяки гласним процесуальним діям, а отже питання про їх ініціювання є суто суб'єктивним, що не завжди сприяє захисту прав та свобод учасників кримінального провадження [15, с. 568]. У такому випадку, варто наголосити, що гарантією законності проведення НСРД вважається законодавчо визначене вичерпне коло учасників кримінального процесу, які мають право вносити клопотання про їх провадження, перелік суб'єктів, що можуть дати дозвіл на їх здійснення та місце прокурора в організації їх проведення. Важливою гарантією забезпечення дотримання прав і свобод громадян є положення, відповідно до якого прокурор, у випадку виявлення порушень законності при організації і проведенні НСРД, уповноважений заборонити або припинити подальше їх проведення (ч. 3 ст. 246) [1]. Також, типове порушення процесуального порядку проведення НСРД – їх проведення неналежним суб'єктом, що здебільшого пов'язано з неправильним визначенням підслідності розслідуваних кримінальних правопорушень. Так не можуть бути визнані допустимими докази, зібрані під час НСРД слідчими підрозділами органів безпеки, якщо

ст. 216 КПК України відносить вчинене кримінальне правопорушення до підслідності Національної поліції або ж Національного антикорупційного бюро України тощо;

неможливість отримання достатніх та обґрунтованих доказів, що свідчать про необхідність проведення НСРД (29 %). Досить часто на досудовому розслідуванні корупційних злочинів, пов'язаних із підкупом, представники сторони обвинувачення свідомо роблять помилку в об'єкті негласної слідчої (розшукової) дії. Наприклад, в окремих випадках правоохоронці вдаються до явно незаконних дій, які стосуються підміни об'єкта НСРД. Так, ухвалу слідчого судді про проведення НСРД (аудіо-, відеоконтроль особи; зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та візуальне спостереження за особою) одержують стосовно однієї особи (як правило, конфідента правоохоронних органів), а фактично ці дії провадять стосовно іншої – піддослідного. На рівні Верховного Суду ще не було надано правової оцінки таких дій, оскільки їх визнають незаконними суди першої та апеляційної інстанцій, а сторона обвинувачення не оскаржує їх рішення у касаційному порядку [16].

Водночас маємо зазначити, що Верховний Суд у Постанові від 21 березня 2018 р. у справі № 751/7177/14 (провадження № 51-1285км18) висловив позицію, відповідно до якої отримання доказів винуватості обвинуваченого внаслідок проведення НСРД стосовно інших осіб зумовлює недопустимість їх результатів як доказів, якщо в матеріалах кримінального провадження відсутня відповідна ухвала слідчого судді про використання результатів зазначених НСРД в іншому кримінальному провадженні, винесена в порядку та на підставах, передбачених ст. 257 КПК України. У цій справі як докази вини обвинувачених використовувалися результати НСРД в іншому кримінальному провадженні, де розслідувались кримінальні правопорушення, вчинені іншими особами. У разі коли правоохоронці навмисно підмінюють об'єкт НСРД, усе здійс-

нюється у межах одного провадження. Але результати цих дій не можуть бути визнані допустимими доказами, оскільки: по-перше, стосовно особи, щодо якої винесено ухвалу, не проводилося НСРД взагалі, адже ці дії не були для неї негласними, їй було повідомлено про факт та метод їх проведення; по-друге, щодо піддослідного мале місце втручання у приватне спілкування без ухвали слідчого судді, оскільки він мав достатні підстави вважати, що спілкування є приватним [16];

визначення допустимості доказів, отриманих у результаті проведення НСРД у разі зміни кваліфікації злочину на менш тяжкий (21 %);

непослідовність діяльності прокурорів у проведенні НСРД до постановлення ухвали слідчого судді (ст. 250 КПК України) (7 %).

З метою дотримання прав і свобод особи розробники КПК України передбачили норму, якою визначено порядок знищення матеріалів, які містять про приватне (особисте чи сімейне) життя особи. Зокрема, як відмічає Є. Д. Скулиш, метою забезпечення дотримання прав людини у досудовому провадженні та нерозголошення відомостей щодо приватного життя окремих осіб кримінальним процесуальним законом встановлено певні гарантії – умови, що забезпечують нерозповсюдження інформації приватного характеру, отриманої за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій [12, с. 16]. Ці умови закріплено п. 2 ст. 254 (Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення НСРД) КПК України, якою передбачено, що якщо протоколи про проведення НСРД містять інформацію щодо приватного (особистого чи сімейного) життя інших осіб, захисник, а також інші особи, які мають право на ознайомлення з протоколами, попереджаються про кримінальну відповідальність за розголошення отриманої інформації щодо інших осіб.

Наведене відображає закріплені положення у ст. 32 Конституції України, а саме, кожному гарантується судовий захист права спростову-

вати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та права вимагати вилучення будь-якої інформації, а також право на відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням такої недостовірної інформації [17].

У свою чергу, прокурор як процесуальний керівник досудового розслідування кримінального провадження, відповідно до покладених на нього функцій, забезпечує дотримання прав і свобод особи щодо нерозголошення інформації приватного життя особи.

Однак, потрібно звернути увагу на положення ч. 3 ст. 250 КПК України, яка передбачає знищення результатів НСРД, зокрема, інформацію, отриману на підставі постанови прокурора до постановлення ухвали слідчого судді, якщо судом не надано дозвіл на її проведення. Натомість, ч. 5 ст. 255 КПК України зобов'язує прокурора повідомити особу, відносно якої проводили НСРД, щодо проведення відносно неї таких дій. Втім, незрозуміло, яким чином особа, відносно якої проводилися НСРД, здійснюватиме поновлення своїх прав відповідно до ст. 32 Конституції України та ст. 13 Європейської конвенції про захист прав та основних свобод. Оскільки, правоохоронним органом знищуються всі відомості, які спростовують або підверджують законність проведення НСРД.

Отже, кримінальне процесуальне законодавство засноване на міжнародних стандартах, які передбачають дотримання прав людини під час проведення НСРД. Дотримання таких прав покладено на процесуального керівника – прокурора. Так, можна стверджувати, що положення, якими передбачено дотримання прав особи під час втру-

чання у приватне спілкування, складаються з двох рівнів: до першого відносяться міжнародні акти та Конституція України – загальні; до другого – КПК України, Закон України «Про прокуратуру» та інші законодавчі акти.

Роль прокурора у забезпеченні прав і свобод людини при проведенні НСРД полягає в обов'язку виявляти факти незаконного обмеження конституційних прав особи, вживати заходів щодо відновлення таких прав і приймати рішення щодо повідомлення особи про проведення відносно неї НСРД, ініціювати, приймати рішення та доручати проведення НСРД, які обмежують конституційні права й свободи у виняткових випадках, забезпечувати законність дотримання конституційних прав особи при втручаннях у приватне спілкування.

Таким чином, варто наголосити, що безумовною гарантією законності, а головне дотримання прав і свобод людини під час проведення НСРД слугують вимоги, передбачені ст. 248, 251 КПК України, якими закріплено вимоги до ухвали слідчого судді та постанови слідчого, прокурора про проведення НСРД, які повинні містити ряд обов'язкових реквізитів, передбачених КПК України. Однак, обмеження конституційних прав і свобод особи при проведенні НСРД носять тимчасовий і винятковий характер, лише на підставі вмотивованої ухвали слідчого судді, в порядку, визначеному ст. 248 КПК України, тобто за клопотанням прокурора або слідчого, погодженого з прокурором. При цьому, прокурор забезпечує дотримання прав особи на всіх етапах проведення НСРД (підготовчому – звернення до слідчого судді, основному – безпосереднє проведення НСРД, завершальному – використання здобутих результатів у доказуванні).

### Анотація

У статті наголошено, що наявність низки, як загальних, так і спеціальних проблемних питань, пов'язаних із неналежним правовим регулюванням інституту негласних слідчих (розшукових) дій негативно позначається на дієвості кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні, ефективності використання їх результатів у кримінальному провадженні,

а також на формуванні однозначної слідчо-прокурорської практики. Очевидно, що впровадження положень стосовно проведення «таємних слідчих дій» до постановлення ухвали суду у вітчизняне законодавство надало прогалин і колізій у забезпеченні оперативності проведення негласних слідчих (розшукових) дій, їх результативність, а найголовніше – звело до максимуму порушення прав та свобод громадян. Тому, у цьому аспекті правове забезпечення та процесуальний порядок здійснення прокурорської діяльності відіграють важливу роль у дотриманні конституційних положень щодо захисту прав особи у кримінальному судочинстві.

Основне завдання прокурора як процесуального керівника при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій – забезпечення прав осіб при ініціюванні проведення НСРД за ухвалою слідчого судді (втручання у приватне спілкування) в частині законності при погодженні клопотання слідчого (детектива) на їх проведення (прокурор перевіряє наявність підстав для проведення негласних слідчих (розшукових) дій, викладених у клопотанні, обставин, які свідчать про неможливість отримання відомостей злочинної діяльності в інший спосіб).

Вивчення матеріалів кримінальних проваджень та опитування прокурорів в частині забезпечення прав особи при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій підтвердило наявність практичних проблем, а саме: недостатність обґрунтування прокурором необхідності (підстав) проведення негласних слідчих (розшукових) дій; порушення процесуального порядку й недотримання вимог складання, розгляду та подання клопотань про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій до слідчого судді; неможливість отримання достатніх та обґрунтованих доказів, що свідчать про необхідність проведення негласних слідчих (розшукових) дій; визначення допустимості доказів, отриманих у результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій у разі зміни кваліфікації злочину на менш тяжкий; непослідовність діяльності прокурорів у проведенні НСРД до постановлення ухвали слідчого судді.

**Ключові слова:** прокурор, кримінальна процесуальна діяльність, процесуальне керівництво, прокурорський нагляд, права особи, кримінальне провадження, негласні слідчі (розшукові) дії.

### **Iliashchuk D.H., Brusso K.M. Implementation of the function of procedural management in ensuring the rights of a person when conducting secret investigative (search) actions**

The article emphasizes that the presence of a number of both general and special problematic issues related to the improper legal regulation of the institution of covert investigative (search) actions negatively affects the effectiveness of the prosecutor's criminal procedural activities in the pre-trial investigation, the effectiveness of using their results in criminal proceedings, as well as on the formation of unambiguous investigative and prosecutorial practice. It is obvious that the implementation of the provisions regarding the conduct of "secret investigative actions" prior to the issuance of a court decision in domestic legislation created gaps and conflicts in ensuring the effectiveness of secret investigative (search) actions, their effectiveness, and most importantly - led to the maximum violation of the rights and freedoms of citizens. Therefore, in this aspect, the legal provision and procedural order of the prosecutor's activity play an important role in compliance with the constitutional provisions on the protection of individual rights in criminal proceedings.

The main task of the prosecutor as a procedural manager when conducting secret investigative (search) actions is to ensure the rights of individuals when initiating the conduct of the NSRD by the decision of the investigating judge (interference in private communication) in terms of legality when approving the request of the investigator (detective) to conduct them (the prosecutor checks the existence of grounds to carry out secret investigative (research) actions, set out in the petition, circumstances that indicate the impossibility of obtaining information on criminal activity in another way).

Studying the materials of criminal proceedings and interviewing prosecutors in terms of ensuring the rights of individuals when conducting secret investigative (search) actions confirmed the existence

of practical problems, namely: insufficient justification by the prosecutor of the need (grounds) for conducting secret investigative (search) actions; violation of the procedural order and non-compliance with the requirements for drafting, considering and submitting requests for permission to conduct secret investigative (search) actions to the investigating judge; impossibility of obtaining sufficient and substantiated evidence indicating the need for secret investigative (search) actions; determining the admissibility of evidence obtained as a result of secret investigative (research) actions in the event of a change in the qualification of the crime to a less serious one; inconsistency of the activities of the prosecutors in conducting the NSRD before the resolution of the investigating judge.

**Key words:** prosecutor, criminal procedural activity, procedural management, prosecutorial supervision, individual rights, criminal proceedings, undercover investigative (search) actions.

### Список використаної літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
3. Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2023. URL: [www.ombudsman.gov.ua/files/Dopovidi/Report-2023-1.pdf](http://www.ombudsman.gov.ua/files/Dopovidi/Report-2023-1.pdf)
4. Довіра до інститутів суспільства та політиків, електоральні орієнтації громадян України (липень–серпень 2023 р.). *Центр Разумкова*. URL: <https://is.gd/fmmkr8>
5. Яковенко М. О. Актуальні питання організації проведення негласних слідчих (розшукових) дій. URL: <http://www.corp-lgugd.lg.ua/d130204.html>
6. Сергєєва Д. Б. Правові та фактичні підстави провадження негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 4. С. 62–63.
7. Ігнатюк О. В. Сутність та значення використання результатів проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій в процесі доказування. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: збірник наукових праць*. 2016. № 4 (84). С. 204–213
8. Білічак О. А. Щодо поняття «негласні слідчі (розшукові) дії». *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія Юридичні науки. 2015. Вип. 3. Т. 3. С. 69.
9. Никифорчук Д. Й., Ніколаюк С. І., Поливода В. В. Негласні слідчі (розшукові) дії: курс лекцій. Київ: НАВС, 2012. 176 с
10. Аркуша Л. І. Поняття, система та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2013. № 3. С. 141-144.
11. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України*. URL: [zakon.rada.gov.ua/go/2135-12](http://zakon.rada.gov.ua/go/2135-12)
12. Скулиш Є. Негласні слідчі (розшукові) дії за кримінально-процесуальним законодавством України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2012. № 2 (26). С. 15-23.
13. Гагач В. А. Дотримання прав особи при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій. *Правові засоби захисту прав людини в контексті трансформації українського суспільства: міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 10–12 груд. 2015 р.)*. Київ, 2015. С. 75–78.
14. Стефанів Н. Дотримання прав особи при наданні дозволу на втручання в приватне спілкування: практика Європейського суду з прав людини. *Слово Національної школи суддів України*. 2013. № 1. С. 32-38.
15. Левендаренко О. О., Іващенко Д. В. Негласні слідчі дії в контексті захисту конституційних прав і свобод учасників кримінального провадження. *Форум права*. 2012. № 4. С. 567-571.
16. Грібов М. Л. Забезпечення законності контролю за вчиненням корупційних злочинів, пов'язаних із підкупом : метод. рек. Київ : Національна акад. внутр. справ, 2022. 46 с.
17. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>